

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2023

Εξεταζόμενο αντικείμενο (Κωδικός): Φιλολογικά - Λατινικά (514)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 17 Νοεμβρίου 2023, 15:30-18:30

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ **ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ**

Η Γλώσσα, η Λογοτεχνία και τα Λατινικά εξετάζονται μαζί.

Ο συνολικός χρόνος εξέτασης και για τα τρία (3) αντικείμενα είναι τρεις (3) ώρες.

Ειδικές οδηγίες:

- Να απαντήσετε σε **όλα** τα ερωτήματα του εξεταστικού δοκιμίου.
- Όλα τα ερωτήματα να απαντηθούν στο εξεταστικό δοκίμιο.
- Οι απαντήσεις σας **να περιορίζονται** στον προβλεπόμενο για κάθε απάντηση χώρο.
- Τα αναγραφόμενα στο πρόχειρο δεν αξιολογούνται.

ΑΣΚΗΣΗ 1**(Μονάδες 6)**

Δίνονται οι ακόλουθες τριάδες λέξεων από τα αγγλικά, γαλλικά και ιταλικά. Να γράψετε το ρήμα της λατινικής με το οποίο συνδέεται ετυμολογικά η κάθε τριάδα, **στο πρώτο πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα.**

Αγγλικά	Γαλλικά	Ιταλικά	Λατινικό ρήμα
accept	accepter	accettare	
attraction	attraction	attrazione	
medicine	médecine	medicina	
potential	potentiel	potenzialità	
stability	stabilité	stabilità	
victory	victoire	vittoria	

ΑΣΚΗΣΗ 2**(Μονάδες 9)**

Σε άσκηση που δώσατε στους μαθητές/ στις μαθήτριες, λάβατε τις εξής απαντήσεις, στις οποίες υπάρχουν τρεις (3) ορθοί και τρεις (3) λανθασμένοι τύποι **σχετικά με τα παραθετικά και τον β' όρο σύγκρισης:**

- Templum Iovis magnificius templo Minervae est.
- Legatus oculis siccioribus domum rediit.
- Exitus novi belli magis dubius est quam exitu antiqui.
- Paulus humilissime in urbe vixit.

α) Να εντοπίσετε τους ορθούς και λανθασμένους τύπους. (Μονάδες 3)

Ορθοί	Λανθασμένοι
1.	1.
2.	2.
3.	3.

β) Να διορθώσετε τους λανθασμένους τύπους και να εξηγήσετε στους μαθητές/ στις μαθήτριες τον σχετικό κανόνα σε κάθε περίπτωση. (Μονάδες 6)

ΑΣΚΗΣΗ 3

(Μονάδες 12)

Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας σε κάθε περίπτωση την ορθή απάντηση από αυτές που ακολουθούν. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

α) Romani rogabant ubi urbs Troianorum _____. (Μονάδες 4)

- i) fuit ii) fuisset iii) fuerit

Αιτιολόγηση: _____

β) _____ tacendum erat, quod homines dormiebant. (Μονάδες 4)

- i) Animalia ii) Animalibus iii) Animal

Αιτιολόγηση: _____

γ) Utar _____ quem primum videbo. (Μονάδες 4)

- i) liber ii) librum iii) libro

Αιτιολόγηση: _____

ΑΣΚΗΣΗ 4

(Μονάδες 8)

Ζητήσατε από τους μαθητές/ τις μαθήτριες να γράψουν προτάσεις με χρήση γερονδιακής έλξης. Λάβατε τις εξής απαντήσεις, από τις οποίες μόνο μία (1) είναι ορθή:

- i) Ad senatum locutus est de interficiendo insidiatores.
- ii) Cibum accipiendo corpora aluntur.
- iii) Hoc studium aptum cognoscendas artes est.

α) Να διορθώσετε τις εσφαλμένες απαντήσεις. (Μονάδες 4)

β) Να καθοδηγήσετε τους μαθητές/ τις μαθήτριες, ώστε να κατανοήσουν το σφάλμα τους σε κάθε περίπτωση. (Μονάδες 4)

ΑΣΚΗΣΗ 5

(Μονάδες 8)

Ζητήσατε από τους μαθητές/ τις μαθήτριες να μεταφέρουν στα λατινικά την ακόλουθη πρόταση:

Ο στρατός επέστρεψε στη Βαβυλώνα, αλλά οι στρατηγοί εγκαταστάθηκαν στη Ρώμη.

Μία από τις εσφαλμένες απαντήσεις ήταν:

Exercitus in Babylonem revertit sed imperatores Roma conlocati sunt.

α) Να διορθώσετε την εσφαλμένη λέξη ή τις εσφαλμένες λέξεις. (Μονάδες 2)

β) Να καθοδηγήσετε τους μαθητές/ τις μαθήτριες, ώστε να κατανοήσουν το σφάλμα τους. (Μονάδες 6)

ΑΣΚΗΣΗ 6

(Μονάδες 15)

Να μεταφέρετε στα λατινικά τα υπογραμμισμένα μέρη των δύο (2) πιο κάτω προτάσεων σύμφωνα με τις οδηγίες:

- Επειδή δήθεν ο βασιλιάς είχε φέρει ειρήνη στους πολίτες, όλοι τον περιέβαλλαν με αγάπη. (Μονάδες 9)

α) με δευτερεύουσα πρόταση

β) με μετοχική πρόταση

- Εισέβαλαν στο σπίτι, για να πάρουν το χρυσάφι. (Μονάδες 6)

α) με δευτερεύουσα πρόταση

β) με ονοματικό τύπο του ρήματος

ΑΣΚΗΣΗ 7

(Μονάδες 6)

Apud antiquos Romanos concordia maxima sed avaritia minima erat.

Μ. Πασχάλη – Γ. Σαββαντίδη *Λατινικά Λυκείου* Μάθημα IV

Το πιο πάνω απόσπασμα σχετίζεται με την έννοια του *mos maiorum*. Να την εξηγήσετε σύντομα στους μαθητές/ στις μαθήτριες και να αναφέρετε τρεις (3) ακόμη εκφάνσεις της, που απαντούν στο σχολικό εγχειρίδιο.

ΑΣΚΗΣΗ 8

(Μονάδες 23)

α) Να μεταφράσετε στα νέα ελληνικά το παρακάτω κείμενο: (Μονάδες 17)

Herculis templum est non longe a foro, sane sanctum apud Agrigentinos. Ibi est ex aere simulacrum ipsius Herculis, quo non facile dixerim quicquam me vidisse pulchrius – tametsi non multum in istis rebus intellego. Pulchrum est usque eo, iudices, ut rictum eius sit attritius, quod in precibus non solum id venerari verum etiam osculari solent. Ad hoc templum repente nocte servorum armatorum fit impetus.

Ciceronis *In Verrem* 2.4.94 (διασκευή)

Λεξιλόγιο:

forum, -i = αγορά || Agrigentini = Ακραγαντίνοι || usque eo = μέχρι εκείνου του σημείου
rictum, -i = στόμα || attritus, -a, -um = φθαρμένος || prex, precis = δέηση
